

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/46/2018
Identifikačné číslo spisu: 8412206597
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8412206597.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B., bývajúceho v O., zastúpeného JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom v Košiciach, Mlynská 28 proti žalovanej Kooperativa poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o náhradu škody s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 4C/108/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. aseptembra 2017, sp. zn. 11Co/74/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. augusta 2014, č. k. 4C/108/2012-227 v spojení s opravným uznesením z 9. júna 2016, č. k. 4C/108/2012-262 rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 15 468,80 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 38 672 eur od 27. augusta 2012 do 31. augusta 2012 do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.), žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 59,92 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75% ročne od 19. augusta 2012 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietla (výrok IV.), žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100% trov vynaložených na účelne uplatnenie práva na účet zástupcu JUDr. Milana Szöllössyho, advokáta v Košiciach, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok V.), žalovaná je povinná zaplatiť štátu na náhrade trov konania 17,74 eur na účet súdu prvej inštancie v Štátnej pokladnici do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok VI.). Rozhodol tak majúc za to, že nárok žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je čiastočne dôvodný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca sa v dôsledku dopravnej nehody stal invalidným, pričom zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona

Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“) uznanie invalidity výslovne považuje za dôvod hodný osobitného zreteľa zakladajúci nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podľa citovaného zákona v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznaná invalidita, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%. V posudzovanej veci žalobca požadoval zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50%, súd však považoval za primerané zdravotnému stavu žalobcu a povahe následkov jeho poškodenia zvýšenie o 40%. Na odôvodnenie tohto záveru uviedol nasledovné: „Žalobca úraz utrpel vo veku 42 rokov ako ženatý muž s dvoma deťmi. V dôsledku úrazu má obmedzenú pohybovú schopnosť a zníženú fyzickú výkonnosť. Miera poklesu jeho zárobkovej schopnosti je o 65%, čo mu ešte umožňuje vykonávať ľahšie fyzické práce v prostredí bez dlhšej chôdze a státi, s možnosťou menenia polôh. Žalobca pracuje na 4-hodinový úväzok ako školník - údržbár. Obmedzenie schopnosti sebaobsluhy u žalobcu zodpovedá úrovni I. stupňa. Žalobca nemá narušené komunikačné, orientačné a duševné schopnosti, ani oblasť mobility tak, aby ho obmedzovala k prístupu k prostriedkom hromadnej dopravy.“ Poznamenal, že už odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 38 672 eur, ktoré žalovaná žalobcovi poskytla, samo o sebe predstavuje náhradu za preukázateľné obmedzenia a nepriaznivé dôsledky úrazu pre žalobcu, spočívajúce v obmedzení jeho pohyblivosti a fyzickej výkonnosti, a tým možnosti plne uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Zvýšenie tejto náhrady predpokladá existenciu ďalších skutočností ako dôvodov hodných osobitného zreteľa, pričom v danej veci za takýto dôvod považoval súd to, že žalobca sa stal invalidnou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Za dôvodný považoval aj nárok žalobcu na náhradu nákladov spojených s liečením a za čiastočne dôvodný nárok na zaplatenie úrokov z omeškania s plnením poisťného plnenia titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a titulom náhrady nákladov spojených s liečením. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p., § 142 ods. 3 O. s. p. a 148 ods. 1 O. s. p.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 19. septembra 2017, sp. zn. 11Co/74/2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 15 468,80 eur a úroky z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 38 672,-eur od 27. augusta 2012 do 31. augusta 2012 do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% trov vynaložených na účelné uplatnenie práva. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci, na jeho podklade dospel k správny skutkový zisteniam a prejednávaniu veci aj správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. S dôvodmi napadnutého rozhodnutia sa v celom rozsahu stotožnil a poukázal na ne. Odvolacie námietky žalovanej vyhodnotil ako nedôvodné. Aj podľa názoru odvolacieho súdu zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 40% dostatočne vystihuje samotnú povahu individuálnych dôvodov, ktoré v prejednávanej veci treba považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa. S ohľadom na závažnosť a intenzitu následkov u žalobcu v jeho spoločenskom uplatnení vo všetkých oblastiach jeho súkromného a pracovného života preto považoval takéto zvýšenie za primerané. Skonštatoval, že v prípade žalobcu je pri zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia potrebné zohľadniť nielen to, že nemôže vykonávať pôvodnú profesiu (robotník zamestnaný v pozícii montážnika oceľových konštrukcií), ale ani žiadnu stredne fyzicky náročnú manuálnu profesiu, ktorá by mu a jeho rodine zabezpečovala primeraný životný štandard, ale aj skutočnosť, že „je schopný vykonávať iba ľahšie veci týkajúce sa osobnej hygieny, keď tento je schopný umyť sa a obliecť, to všetko len pravou rukou, ale nemôže vykonávať bežné činnosti, a to šoférovať dlhšie trasy z dôvodu bolesti v ruke, kolene a panve, nemôže robiť v záhrade, vrátane bežných úkonov, ako je kľaknúť si, vyjsť na rebrík, zohýnať

sa a úplne musel prestať so svojimi záľubami, spočívajúcimi v rekreačnom hraní hokeja a futbalu.“ Zdôraznil, že zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je vždy vecou úvahy súdu v medziach určených § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., pričom do tejto úvahy by mohol zasiahnuť iba v prípade, ak by bola porušená zásada primeranosti, o čo v posudzovanej veci nešlo. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho poučenia veci odvolacím súdom podľa § 421 CSP. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že nárok žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietne, resp. zruší a vec vráti odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu namietala, že priznaný nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 40% (z celkového možného navýšenia o 50%) je neadekvátny a nedôvodný. Uviedla, že u žalobcu „nie je narušená oblasť mobility k prostriedkom hromadnej dopravy, nie sú narušené komunikačné, orientačné ani duševné schopnosti, nie je narušená schopnosť sebaobsluhy v závažnej miere, nepotrebuje ani sprievodcu“. Napriek týmto skutočnostiam súdy nižších inštancií priznali žalobcovi nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu príznačnom pre „prípady najzávažnejšieho charakteru v bežnom živote a v súdnej praxi, t. j. pre prípady, kedy je ľudský jedinec úplne alebo takmer vylúčený zo všetkých sfér života, čo však nie je prípad žalobcu.“ V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 23. februára 2017, sp. zn. 3Cdo/192/2015 a na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len „NS ČR“) z 11. decembra 2008, sp. zn. 25 Cdo 4215/2007 a z 23. januára 2003, sp. zn. 25 Cdo 1593/2001. Dôvodila, že pre naplnenie hypotézy uvedenej v § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. je potrebné, aby „nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo naplnenie jeho spoločenských úloh boli výnimočné (osobité), a to až do takej miery, že bez zvýšenia by odškodnenie len v rozsahu základného bodového ohodnotenia celkom zrejme nemohlo spĺňať zákonom stanovenú požiadavku primeranosti.“ Zdôraznila, že v súlade so súdnou praxou je zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nad rozsah základného bodového ohodnotenia prípustné iba vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy „možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené, či úplne stratené v porovnaní s vysokou úrovňou jeho kultúrnych, športových, či iných aktivít v dobe pred vznikom škody alebo vtedy, keď je poškodený pre následky úrazu takmer vyradený zo života a jeho predpoklady na uplatnenie v spoločnosti sú takmer stratené.“ Vo vzťahu k uvedenému poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/90/2004 a rozhodnutia NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 2709/2005 a sp. zn. 25 Cdo 847/2004. Namietala tiež, že odvolací súd v rozpore s právnou úpravou priznal žalobcovi, ktorý bol v konaní v časti neúspešný, náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Žalobca považoval dovolanie za nedôvodné v celom rozsahu.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

10. Žalovaná podala dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Namietala, že súdmi priznaný nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu neadekvátny, t. j. že súdy nerešpektovali zásadu primeranosti medzi priznaným zvýšením náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a povahou následkov poškodenia zdravia žalobcu. Na podporu tohto tvrdenia poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/192/2015 a sp. zn. 3Cdo/90/2004, ale aj na niekoľko rozhodnutí NS ČR.

11. Z obsahu dovolania teda vyplýva (§ 124 ods. 1 CSP), že podstatná právna otázka v prejednávanej veci je, či odvolací súd pri posudzovaní nároku žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. rešpektoval zásadu primeranosti (princíp proporcionality). So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

12. Pre právnu otázku, ktorá je relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktoré zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojimi rozhodnutiami odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na definíciu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ uvedenú v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017, kde sa uvádza: „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ V zmysle judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

13. Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (§ 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z.). Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje

jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti (§ 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.). V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50% (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.).

14. Úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. nie je voľná. Súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. V prípade niektorého poškodeného je v praxi opodstatnené klásť dôraz na prvú z uvedených stránok, v prípade iného poškodeného (naopak) na druhú spomenutú stránku; rozhodujúcou však zostáva ich jednota (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu z 21. júna 2018, sp. zn. 3Cdo/209/2017).

15. V posudzovanej veci žalobca, ktorého zdravie bolo poškodené v dôsledku dopravnej nehody, požadoval zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v maximálnom možnom rozsahu, t. j. o 50%. Za dôvody hodné osobitného zreteľa pre takéto zvýšenie považoval priznanú invaliditu s poklesom vykonávať zárobkovú činnosť o 65% a ťažké zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy 50%. Súd prvej inštancie považoval za primerané zdravotnému stavu žalobcu a povahe následkov jeho poškodenia zvýšenie tejto náhrady o 40%. Pri stanovení výšky náhrady vychádzal z predložených listinných dôkazov, ako aj z výpovede samotného žalobcu a ďalších svedkov. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na konkrétne skutkové okolnosti prípadu a jasne vysvetlil, z akých dôvodov dospel k záveru o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 40%. Odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd si bol vedomý toho, že by mohol zasiahnuť do úvahy súdu prvej inštancie ohľadom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., ale iba v prípade, ak by bola porušená zásada primeranosti. Dovolací súd konštatuje, že právne úvahy súdov oboch inštancií, založené na výsledkoch vykonaného dokazovania, pri rozhodovaní o primeranom zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zohľadnili závažnosť poškodenia zdravia žalobcu a jeho dôsledky na možnosti žalobcu uplatniť sa v živote a spoločnosti.

16. V dovolateľkou označenom rozhodnutí najvyššieho súdu z 23. februára 2017, sp. zn. 3Cdo/192/2015 bola riešená otázka primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Odvolací súd považoval za primeranú náhradu nižšiu (20%), ako žalobcovi priznal súd prvej inštancie (50%). Podľa dovolacieho súdu nebol dôvod zasiahnuť do úvahy odvolacieho súdu o výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože záver odvolacieho súdu o primeranosti priznanej náhrady pokladal za správny a korešpondujúci so zistenými skutkovými okolnosťami. Na základe vykonaného dokazovania nebolo preukázané obmedzenie žalobcu v osobnom, rodinnom, spoločenskom, športovom a pracovnom živote v takom rozsahu, aby išlo o výnimočný prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý by odôvodňoval odškodnenie na hornej hranici zákonom prípustnej miery zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vo vzťahu k posudzovanej veci však uvedené nemožno automaticky bez ďalšieho vykladať tak, že

priznané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 40% je neadekvátne. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, potvrdené odvolacím súdom, zodpovedalo individuálnym okolnostiam sporu, ktoré boli odlišné od sporu, sp. zn. 3Cdo/192/2015 a jeho dôvody boli náležite vysvetlené.

17. Vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/90/2004 dovolací súd konštatuje, že poukazovanie na vybranú časť rozhodnutia, bez zohľadnenia jeho celého kontextu, nie je spôsobilé privodiť záver o nesprávnosti rozhodnutia odvolacieho súdu v predmetnom spore. V označenom prípade súdy posudzovali nárok žalobcu na zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa predchádzajúcej právnej úpravy

- vyhlášky ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd prvej inštancie odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobcu zvýšil na čiastku zodpovedajúcu 30-násobku základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Odvolací súd jeho rozhodnutie zmenil, pričom za dôvodnú a primeranú považoval náhradu zodpovedajúcu 5-násobku základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti zrušil z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu veci. V odôvodnení uviedol, že „zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad ustanovené najvyššie pomery odškodnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky je prípustné len v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy zapojenie poškodeného do spoločenského (napr. kultúrneho, športového, politického) života je v dôsledku poškodenia zdravia veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho významnými aktivitami pred vznikom škody.“ Práve odvolací súd sa uvedeným neriadil a výšku odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia určil nesprávne, keďže na strane žalobcu zohľadnil podstatne priaznivejšie okolnosti, ako žalobca v skutočnosti mal. V prejednávacom spore

sa odvolací súd od právneho názoru dovolacieho súdu, vyslovenom v rozhodnutí, sp. zn.

3Cdo/90/2004 neodklonil a nárok žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia posudzoval s ohľadom na jeho možnosti zapojiť sa do pracovného a spoločenského života v dôsledku poškodenia zdravia.

18. Otázku primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia riešil najvyšší súd aj v rozhodnutí z 19. júna 2019, sp. zn. 8Cdo/142/2018. V označenom spore súdy nižších inštancií priznali žalobcovi nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. v plnom rozsahu, t. j. o 50%. Dovolací súd však zasiahol do úvahy odvolacieho súdu ohľadom priznaného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle citovaného ustanovenia, pretože konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu využité maximálneho možného zvýšenia tejto náhrady neodôvodňovali. O takýto prípad ale v posudzovanej veci nejde. Odvolací súd žalobcovi nepriznal požadované maximálne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sa priznáva iba v tých najzávažnejších prípadoch sťaženia spoločenského uplatnenia sa v ďalšom živote.

19. Dovolací súd uzatvára, že v danom spore odvolací súd pri posudzovaní zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 40% zachoval zásadu primeranosti a svoje právne úvahy, podložené výsledkami vykonaného dokazovania, aj náležite odôvodnil a svojim právnym posúdením veci sa neodklonil od vyššie uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu. Dovolací súd preto nemal dôvod zasiahnuť do úvah odvolacieho súdu ohľadom dôvodnosti

a primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.

20. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovanej neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 2 CSP).

21. Pokiaľ ide o časť dovolania žalovanej, ktorá smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania, dovolací súd uvádza, že v zmysle § 421 ods. 2 CSP (v spojení s § 357 písm. m/ CSP) je predmetná časť dovolania procesne neprípustná.

22. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

23. O náhrade trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.